

Aivovammaliitto huolissaan vakuutuslääkärikäytännöistä

**Kannanotto
29.10.2016**

Aivovammaliitto ry:n syysliittokokous on hyvin huolissaan aivovammaisten henkilöiden ja vakuutusyhtiöiden välisistä toistuvista kiistatilanteista, joissa vakuutusyhtiöiden päätökset poikkeavat selvästi vammaista ihmistä hoitaneiden lääkäreiden asiantuntijalausunnoista.

Liitto tutki syksyllä 2016, miten asiointi vakuutusyhtiön kanssa sujui vammautumisen jälkeen. Kyselyyn vastasi 521 henkilöä, mikä on noin neljännes Aivovammaliiton jäsenmäärästä. Vastanneista jopa 76 prosentilla oli vammautumisen jälkeen vaikeuksia vakuutusyhtiön kanssa, ja heistä hieman yli puolet turvautui asianajajan apuun. Oikeusjutuista 53 prosenttia päättyi vammaisen hyväksi. Erään aivovamma-asioihin erikoistuneen asianajajan jutuista 97 prosenttia päättyi asiakkaan eduksi.

Suomessa on kuitenkin vain kourallinen aivovamma-asioihin perehtyneitä juristeja. Jo heidän löytämisensä on haasteellista vammautuneelle, joka usein kärsii väsymisestä ja aloittekyvyttömyydestä. Lisäksi monella vammautuneella ei edes ole varaa asianajajan käyttöön.

Kun vakuutusyhtiöillä on hallussaan kaikki alan tietämys, mutta vammautuneen on tultava toimeen omillaan, on kiistely vammautuneelle usein ylivoimaista.

Vakuutusyhtiöiden yleinen käytäntö hylätä merkittävä osa aivovammaisuuteen liittyvistä korvauksista aiheuttaa vammaisille ihmiselle loppuelämän pituisia ongelmia. Tulotaso jää alhaiseksi ja vaikka jossakin vaiheessa – usein vuosienkin taistelun jälkeen – vammaisen voittaisikin tapauksensa, on toipumista edistävä kuntoutus jo viivästynyt. Tämä aiheuttaa merkittävää toimintakyvyn alenemista.

Kansanedustaja Jari Ronkainen on alkanut valmistella vakuutuslääkärien toimintaan liittyvää lakialoitetta. Ronkainen myös pohtii, pitäisikö vakuutuslääkäreiden ammattikunta siirtää yhtiöiltä valtiolliseksi elimeksi tai vaihtoehtoisesti velvoittaa vakuutusyhtiöt kustantamaan laajat tutkimukset silloin, kun yhtiö tekee hoitavan lääkärin lausunnosta selkeästi poikkeavan päätöksen.

Aivovammaliiton mielestä asiantila voi kohentua vain tarpeellisilla lakimuutoksilla. Nykytila on vammaisten kannalta epäoikeudenmukainen ja epätyytyttävä.

Lisätietoja:

Heikki Harri

Aivovammaliitto ry

Puheenjohtaja

Puh. 040 501 5157

heikki.harri@aivovammaliitto.fi

Aivovammasta

Aivovamma on tapaturman aiheuttama aivokudoksen vaurio, joka syntyy päähän kohdistuvasta iskusta tai liike-energiasta. Tapaturmaisen eli traumaattisen aivovamman saa Suomessa vuosittain arviolta 15 000 –20 000 ihmistä ja sen jälkitilan oireita on noin 100 000 henkilöllä. Jälkitilalla tarkoitetaan tapaturman välittömien vaikutusten paranemisen jälkeen ilmeneviä pitkäaikaisia tai pysyviä muutoksia. Kun mukaan lasketaan vammautuneen ihmisen lähipiiri, aivovamma koskettaa noin puolta miljoonaa suomalaista. Sekä aivovammat että niiden oireet ovat monimuotoisia ja yksilöllisiä. Aivovamma ei ole älyvamma, vaikka se voi aiheuttaa esimerkiksi muistihäiriöitä ja vaikeuksia oppia uutta.

Erittäin lievän aivovamman, eli kansanomaisesti aivotärähdyksen, saaneista valtaosa toipuu oireettomaksi. Mitä vakavammasta vammasta on kyse, sitä todennäköisemmin siitä jää pysyviä oireita.

Aivovammoja syntyy eniten putoamisten ja kaatumisten seurauksena (60 %), liikenneonnettomuuksissa (20 %), pahoinpitelyissä (5 %) tai vapaa-ajan tapaturmissa. Aivovammaliiton jäsenet ovat saaneet tapaturmaisen aivovamman seuraavista syistä: liikenneonnettomuudet 42 %, vapaa-ajan/harrastusten tapaturmat 25 %, työtapaturmat 13 %, väkivaltatilanteet 7 % ja muut/useampien yhdistelmä 13 %.

E erityisiin riskiryhmiin kuuluvat 18 – 25 –vuotiaat miehet ja yli 70-vuotiaat henkilöt. Liikenneonnettomuudet ovat työikäisillä vakavien ja kuolemaan johtavien vammojen suurin aiheuttaja, ja aivovamma onkin alle 45-vuotiaiden miesten yleisin välitön kuolinsyy. Vanhuksilla puolestaan kaatumiset ovat vakavien vammojen tavallisin aiheuttaja. Kaikista aivovammoista noin 2/3 sattuu miehille.

Aivovammaliittoon kuuluvilla yhdistyksillä ja ryhmillä on toimintaa noin 30 paikkakunnalla eri puolilla Suomea. Yhdistysten toimintaan voi tutustua osoitteessa <http://www.aivovammaliitto.fi/aivovammayhdistykset/>